

नवनीत

मे २०१९

अनुक्रमणिका

१. मुखवटा / ५	२५. गुलमोहर / १८
२. आमचा पांड्या / ५	२६. माझे मन / १८
३. शेकोटी / ५	२७. कोल्हा / १९
४. एक था मुन्ना / ६	२८. माझी नवीन शाळा / १९
५. झोका / ६	२९. उन्हाळ्याच्या सुट्टीत / २०
६. जब / ६	३०. सुंदर पहाट / २०
७. तीन बुजगावणी / ७	३१. सुगांची मैफल / २०
८. सुनीताताई / ८	३२. पांचट गप्पा / २१
९. आठवणीतल्या ग्रॅनी / ८	३३. कातरवेळ / २२
१०. आमचा सखा प्रज्वल / ९	३४. युद्ध / २२
११. आई / १०	३५. भुते / २३
१२. रॉनी / ११	३६. लडाई / २३
१३. प्रीतमपूरचे पाणी / ११	३७. भुताटकी झाली रे / २४
१४. आमचं लसीकरण / १२	३८. अविस्मरणीय स्कूल कॅम्प / २५
१५. छोटी सी चींटी / १२	३९. जत्रा / २६
१६. मी थेंब बनलो तर ... / १३	४०. The story of home / 27
१७. माझे पक्षी निरीक्षण / १४	४१. The snake / 27
१८. मैं जंगल में खो गया तो / १५	४२. The Swimming Pool / 28
१९. दुष्काळ / १५	४३. Santa's Gift / 29
२०. गुलूची गंमत / १६	४४. My friend / 29
२१. सायकल / १७	४५. My Small Brinjal Plant / 30
२२. सायकल / १७	४६. My Emotional World / 30
२३. निसर्ग / १७	४७. Terrific Dream / 31
२४. मन / १७	४८. Memorable Small Bicycle Trip to Zirapwadi / 32

प्रस्तावना

‘नवनीत’चा नवा अंक वाचकांच्या हाती देताना आम्हाला खूपच आनंद होत आहे. मुलांचे अनुभव व त्यांच्या मनात आलेले विचार सहजपणे व उत्स्फूर्तपणे मांडण्याची त्यांची हातोटी हा अंक वाचताना लक्षात येईलच. मुलांमधील सृजनशीलता व त्यांचे अनुभवविश्व आपल्याला वाचनाचा एक सुंदर अनुभव देऊन जातात.

यावर्षी ग्रॅनी क्लाउड लॅबला चार वर्ष पूर्ण झाली. मुलांना ग्रॅनी सेशन म्हणजे एक पर्वणीच वाटते. ‘आठवणीतील ग्रॅनी’ या कवितेतून मोक्षल, कार्तिकी, समृद्धी, झील ग्रॅनी सेशनच्या आठवणींना उजाळा देतात, तर मनस्वी व मानसी ग्रॅनी क्लाउड उभे करणाऱ्या सुनीताताईवर मनापासून केलेले प्रेम व्यक्त करतात. नुकत्याच झालेल्या पुलवामा हल्ल्याने सर्वत्र द्वेषाची लाट पसरलेली असताना साई आणि अनुज मात्र माणुसकीचे धडे देऊन जातात. या वर्षी इ. ५ वीतल्या मुलांनी त्यांचा प्रज्वल हा मित्र एका अपघातात गमावला. त्यांनी लिहिलेल्या प्रज्वलच्या आठवणींतून तो आपल्याला पुन्हा एकदा भेटतो.

एका बाजूला पावसाच्या रम्य कल्पना मांडताना मुलांना दुष्काळाचे भानही आहे हे तन्मय, धनश्री, संस्कृती आणि आदिबाच्या लिखाणातून कळते. मुले निसर्ग खूप जवळून अनुभवत असतात. यशचा कोल्ह्याचा अनुभव, कार्तिकीचा थेंबाचा प्रवास, मिहिकाचे पक्षीनिरीक्षण, श्रद्धाचे वांग्याच्या रोपट्याशी जुळलेले नाते वाचून आजच्या मोबाईलच्या जगात मुलांचे निसर्गासोबत असणे आश्वासक वाटते.

मोठ्या मुलांचे जगच वेगळे असते. एका बाजूला वर्गात चाललेल्या पांचट गप्पांमध्ये मन रमलेले असतानाच दुसऱ्या बाजूला स्वतःच्या भावविश्वात चालू असलेली खळबळ सानिकाने प्रभावीपणे मांडली आहे. या सर्व विविधांगी लेखनासोबतच मुलांचे आवडते नेहमीचे विषय म्हणजे भुताटकी, कुत्रे-मांजरी, आई, सायकल, शाळा हे आहेतच.

अंकातील लेख व कवितांसाठीची चित्रे मुलांनीच रेखाटली आहेत. ती छोट्या-मोठ्या वाचकांशी शब्दांइतकाच प्रभावी संवाद साधतील असा विश्वास आम्हाला वाटतो. ‘नवनीत’च्या माध्यमातून आम्ही तुम्हाला एका खजिन्याकडे जाणाऱ्या वाटेवर आणून सोडले आहे. या खजिन्याचा आनंद सर्वांना नक्कीच मिळेल. मुलांच्या या अनोख्या विश्वात तुम्हीही सहज सामावून जाल अशी आशा व्यक्त करते.

स्वाती शिंदे

सहशिक्षिका, कमला निंबकर बालभवन

मुखवटा

मी मांजराचा मुखवटा काढला. म्याव म्याव आवाज काढून आई-बाबांना घाबरवले. आई म्हणाली, दे मी घालते. आईचे बघून बाबांनी पण घातला.

अन्वी पोळ, मधला गट

शेकोटी

मी आणि माझे पप्पा रानातल्या पाचटानी शेकत होतो. तेव्हा माझ्या पायात विस्तू आला. मी त्याच्यावर पाय दिला आणि मला भाजलं. त्यामुळे मी खूप जोरात ओरडलो. मग पप्पा मला खवळले. मग मी विस्तूवरून साईडला झालो आणि खाली बसून छान जाळाची ऊब घेतली. तिथेच आम्ही हुर्डा पार्टी केली. हुर्डा पार्टीत मक्याची कणसे आणि ज्वारीची कणसे भाजून खावली. मग माझ्या पप्पांनी आणि मी खूप मस्ती केली. मी पप्पांना म्हणालो, चला आता घरी पप्पा. पप्पा म्हणाले, तू जा. मला इथे खूप मजा येत आहे. मग मी घरी आलो.

जय बनकर, इयत्ता - ३ री

। नवनीत २०१९ । ५

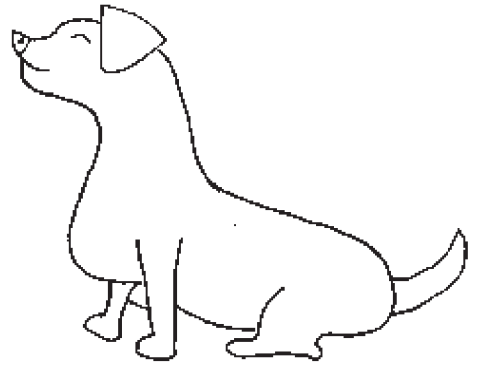
आमचा पांड्या

आमच्या पांड्याचा रंग सोनेरी आणि पांढरा आहे. त्याचे कान लांब आहेत. त्याला छोटी मुले खूप आवडतात. पांड्या कधीही कोणाला चावत नाही. पण नवीन आणि अनोळखी माणसाला गेटच्या आत येऊ देत नाही. तो माणसांवर भुंकतो, तेव्हा त्यांना असे वाटते की तो आपल्याला चावायला येतोय. पण तो फक्त जवळ येऊन माणसांचा वास घेतो.

पांड्या सकाळ झाली की दूध पितो आणि पप्पांच्या मागे मागे जातो. त्याला मांजरांवर भुंकायला आवडते. आमच्या दुकानात मांजर आली आणि खडखड करायला लागली की पांड्या लगेच भुंकतो. असा हा आमचा पांड्या आमच्या सर्वांचा लाडका व हुशार कुत्रा आहे.

नयन मोरे

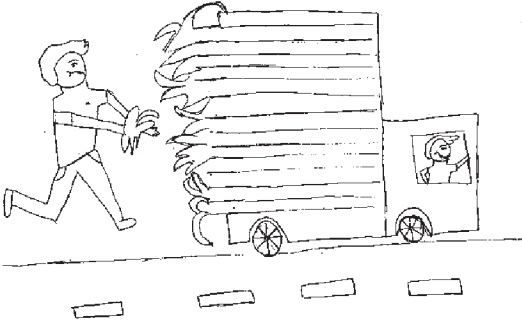
इयत्ता - २ री

एक था मुन्ना

एक था मुन्ना
उसे पसंद था गन्ना
एक दिन मुन्नेने ट्रक में गन्ना देखा
वह जोरसे ट्रक के पीछे भागा
पर उसके हाथ न आया गन्ना
रो पड़ा जोर जोर से मुन्ना
क्योंकि उसे पसंद था गन्ना

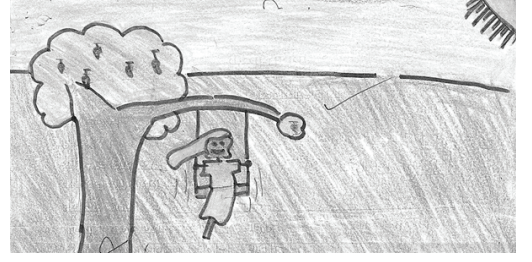
ईशान भुजबळ, कक्षा - ५ वी

जब

जब आती है बारिश
तब गाते हैं मेंढक
जब गाते हैं मेंढक
तब आते हैं साप
जब आते हैं साप
तब आते हैं सपेरे
जब आते हैं सपेरे
तब आते हैं लोंग
जब आते हैं लोग
तब जमती है भीड़
जब जमती है भीड़
तब आती है बारिश

अभिनव काळे, कक्षा - पाँचवी

झोका

एक था मुन्ना
एका बुजगावण्याला वाटले घ्यावा झोका
चिंचेच्या झाडाला बांधला पक्का
झोका गेला फारच उंच
बुजगावण्याच्या हाताला लागली चिंच
चिंच होती फारच आंबट
दात झाले आंबट चिंबट
बुजगावण्याने थांबवला झोका
पण त्याला उतरायचा भेटलाच नाही मोका
नंतर बुजगावणे उतरले खाली
पण त्याला चक्करच आली
बुजगावण्याची फिटली हौस
परत नाही केली झोक्याची मौज

कार्तिकी घनवट

इ. ४ थी

तीन बुजगावणी

एका गावात एक हिरवागार शेत होतं. त्या शेतात तीन बुजगावणी होती. त्यातलं एक बुजगावणं लठ्ठ होतं. तर दुसरं काठीसारखं लुकडं होतं. तिसऱ्या बुजगावण्याची तर तऱ्हाच वेगळी होती. त्याला दोन डोकी होती. त्याचं नाव होते गणेश. सर्वात उंच व लुकड्या बुजगावण्याचं नाव होते रमेश. तर लठ्ठ बुजगावण्याचं नाव होतं मुकेश. ही तीनही बुजगावणी शेताची राखण प्रामाणिकपणे करीत असत. शेतातील पिकांवर आलेल्या पक्ष्यांना धुडकावून लावत असत. पक्ष्यांची तर त्या तिघांना पाहून घाबरगुंडीच उडत असे. शेतकरीही त्यांची नीट काळजी घेत असे. रोज शेतात येऊन बघत असे की बुजगावणी नीट उभी आहेत का. शेतकरी शेतात राबत असे. कष्ट करत असे व पैसे कमवत असे. तीनही बुजगावणी एकमेकांशी बोलायची व मिळून मिसळून वागायची.

एका रात्री खूप जोरात वादळ सुटलं. तीनही बुजगावणी जोरजोरात हालायला लागली. गणेशचं तर एक डोकंच खाली पडलं. वाऱ्यानं मुकेशचा शर्ट फाटला. लुकडा रमेश आडवाच झाला. गणेश एका तोंडानं म्हणाला, आपण मालकाला बोलावूया म्हणजे मालक आपल्या घरी घेऊन जातील. तीनही बुजगावणी जोरजोरानं ओरडू लागली. शेतकरी उठून बाहेर आला आणि बुजगावण्यांना घरात घेऊन गेला. आत गेल्यावर त्यानं त्यांना खाली बसवलं व त्यांची मरम्मत केली. वादळ थांबल्यावर सकाळी शेतकऱ्यानं बुजगावण्यांना पुन्हा शेतात नेऊन उभं केलं. ती तिघं परत शेताची छान राखण करू लागली.

आदिश दोशी

इयत्ता - ४ थी

सुनीताताई

सुनीताताई, सुनीताताई
तुम्ही आहात खूपच मस्त
तुम्ही आम्हाला गोष्टी
सांगता खूपच जबरदस्त

तुम्ही गोष्टी सांगत असताना
आम्ही जातो रमून
त्या गोष्टी ऐकत असताना
भान जाते हरपून

सुनीताताई, सुनीताताई
कधी येणार तुम्ही फलटणला ?
तुमची वाट पाहून पाहून
आम्हाला येते रडायला

मनस्वी निकम, मानसी गुळदगड

इ. ४ थी

आठवणीतल्या ग्रॅनी

इयत्ता १ ली, २ री आणि ३ रीत व्हायचे आमचे सोल,
पहिलीतील ग्रॅनी होत्या अनमोल.
मारायचो गप्पा आम्ही त्यांच्याशी फार,
ग्रॅनी आमच्या होत्या मजेदार.

दुसरीतल्या ग्रॅनी होत्या गोड आणि हसऱ्या
त्या आम्हाला गोष्टी सांगायच्या खूप साऱ्या

तिसरीतील ग्रॅनी शिकवत होत्या छान
त्यांच्याशी बोलण्यात जायचे हरपून भान
त्यांच्याशी बोलताना आम्ही जायचो रमून
पण हा संवाद राहिला तिसरीपर्यंतच टिकून

चौथीत मात्र आम्हाला मिळाल्याच नाही ग्रॅनी
झालो सगळे उदास
राहिल्या फक्त आठवणी

कार्तिकी घनवट, मोक्षल दोशी, समृद्धी
मोहिते, झील कर्णे
इ. ४ थी

आमचा सखा प्रज्वल

४ जानेवारी २०१९. नवीन वर्षाच्या चौथ्याच दिवशी इ. पाचवीतील प्रज्वल गायकवाड एका अपघातात गेला. त्याच्या वर्ग मित्र-मैत्रिणींनी त्याच्याबद्दल लिहिलेल्या या आठवणी.

४ जानेवारी २०१९. नवीन वर्षाच्या चौथ्याच दिवशी इ. पाचवीतील प्रज्वल गायकवाड एका अपघातात गेला. त्याच्या वर्ग मित्र-मैत्रिणींनी त्याच्याबद्दल लिहिलेल्या या आठवणी.

मी आणि आशुतोषने एक गाणं जोडून लिहिलं होतं- आई मला खेळायला जायचंय, जाऊ दे ना वं. तेच गाणं आम्ही म्हणायचो- आई मला आंधोळीला जायचंय, जाऊ दे ना वं. हे गाणं बनवलं आणि प्रज्वलला सांगितलं. आम्ही तिघे खूप हसलो आणि प्रज्वलला हे गाणं खूप आवडायचं. आम्ही शाळेत सगळे खूप मजा करायचो. प्रज्वल आमचा खूप चांगला मित्र होता.

आर्यन पाटोळे

पाचवीमध्ये क्रीडा महोत्सव होता. तेव्हा रिलेमध्ये मी, प्रज्वल आणि प्रणयने भाग घेतला होता. आमची रिले झाल्यावर क्रिकेट चालू झाली होती. आम्हाला खूप ऊन लागत होते. म्हणून मी आणि प्रज्वल छत्री घेऊन बसलो होतो. आणि वाऱ्यामुळे छत्री तिरकी व्हायची, मग मी आणि प्रज्वल खूप पोट धरून हसायचो. ही आठवण मी कधीच विसरणार नाही.

आदेश काटकर

पाचवीत प्रज्वल मला खूप मदत करत होता. ती मदत म्हणजे तो मला झेराॅक्स पेपर, स्केचपेन, रंगखडू आणि जर मी पॅड आणले नसले तर देत होता. आम्ही कचऱ्याचा प्रकल्प करत होतो तेव्हा विद्यादेवी

ताई म्हणाल्या की आपण काचेच्या काहीच वस्तू तयार केल्या नाहीत. तेव्हा प्रज्वल म्हणाला की ताई मी बांगड्यांच्या काचा आणू का? अरुणाताई म्हणाल्या की आण. आणि मग प्रज्वलने खूप छान झुंबर बनवले. अरुणाताईंनी आम्हाला ट्रकचे चित्र काढायला लावले. पण मला चित्र काढायला जमत नव्हते. मग मी प्रज्वलला म्हणाले की तुझे चित्र दाखव. त्याने खूप छान चित्र काढले होते.

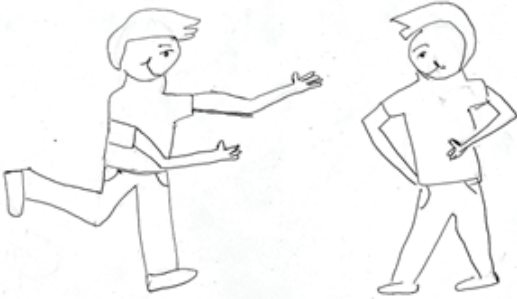
हर्षाली पवार

चौथीत असताना लंगडी खेळण्याचा तास होता. माझा पळण्याचा डाव आला होता. नूतनला लंगडी घालून दम लागला. प्रज्वल लंगडी घालायला आला आणि पहिल्याच डावात मला आउट केले. सचिन सरांनी आउट सांगितले. तो खूप जोरात पळायचा आणि लंगडी छान घालायचा. मला वाटलं होतं की त्याच्याकडून हे शिकावं.

ईशान भुजबळ

आम्ही जेव्हा चौथीत होतो तेव्हा तेव्हा महामुनी सरांनी आम्हाला शेवटचा तास गाण्यांच्या भेंड्या खेळायला दिला. मग आमच्या गाण्यांच्या भेंड्या सुरू झाल्या. मग शेवटी मुलांवर 'क' आला. प्रज्वलने गाण्याला सुरुवात केली. कबूतर छू...छू...छू! आम्ही सगळे खूप खूप हसलो.

संस्कृती ननवरे

आम्ही चौथीत असताना दररोज जोडसाखळी खेळायचो. एकदा माझ्यावर राज्य आले. मी सगळ्यांना पकडायला आलो होतो. मी प्रज्वलला पकडायला गेलो आणि माझा पाय घसरला. प्रज्वल आणि मी खाली पडलो. माझ्या पायातून रक्त आले. तो म्हणाला, चल मी तुझ्या पायाला मलमपट्टी करतो. खेळताना लागतंच. रडायचं नसतं. असे म्हणून त्याने मला जोक करून हसवले.

दिव्य गांधी

मी आणि प्रज्वलने क्रीडा महोत्सवामध्ये भाग घेतला होता. आम्ही प्रॅक्टिस करत होतो. तेव्हा प्रज्वल पहिल्यांदा रेडला आला, तो मला आउट करून गेला. मग मी रेड ला गेलो आणि त्यांनी मला पकडले. आणि मला खूप-खूप जोरात लागले आणि रक्त यायला लागले. प्रज्वल मला ऑफिसमध्ये नेऊन

पट्टी केली. मला प्रज्वल म्हणाला, तू खेळू नको तुला लागले आहे. मग प्रज्वल मला जोक सांगू लागला. आणि आम्ही पोट धरून हसत हसत होतो मला लागले आहे मी विसरून गेलो. मीही आठवण कधीच विसरणार नाही. माय फ्रेंड प्रज्वल.

प्रणय काकडे

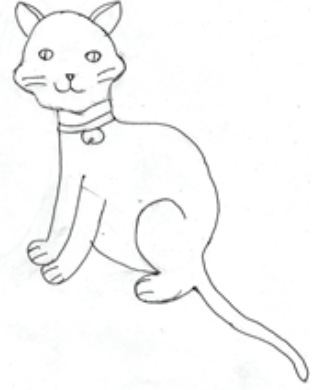
आई

माझ्या आईला आवडतं कारलं
मला आठवत नाही तिनं मला कधी मारलं
माझ्या आईला काढायला आवडतात चित्रं
येतात शिकायला माझ्या मैत्रिणी आणि मित्र
आई माझ्यासाठी बनवते शेवाळ्या
मी आजारी असल्यावर आणते गोळ्या
आई मनमिळावू असावी तुझ्यासारखी
मी नेहमीच तुझ्यात पाहते माझी सखी
तू आवडीने घेते माझी काळजी लयभारी
तुझ्या सोबत राहायला मन माझे घेते भरारी.

ईश्वरी महामुलकर, इयत्ता - ६ वी

रॉनी

माझ्या पप्पांनी त्यांच्या मित्राकडून एक मांजर आणले होते. ते आम्ही आजीला पाळायला दिले. ते मांजर खूपच पांढरेशुभ्र होते. त्याचे डोळे निळसर होते. त्याची शेपटी खूप गुबगुबीत होती. मी आजीकडे जाऊन त्याच्याशी खेळायचे. तेही माझ्याशी खेळायचे. त्याचे नाव ठेवले रॉनी.

एक दिवशी रॉनी मातीत लोळल्यामुळे खूप मळला होते. म्हणून आजीने त्याला धुतले. धुतल्यावर त्याला राग आला म्हणून तो रागा-रागाने बाहेर गेला. संध्याकाळ झाली तरी आला नाही. मग मला आजीने संध्याकाळी ७ वाजता फोन केला. आम्ही घरातून निघालो. मी विचारात पडले की कुठे गेला असेल रॉनी? आम्ही आजीच्या घरी पोहचलो. मी त्याला आधी घरात शोधले पण तो नाही सापडला. मग मी त्याला बाहेर शोधायला गेले, तर मला दिसले की अपार्टमेंटच्या शेजारी कुत्र्यांनी गोल केला होता. ते सगळे रॉनीच्या भोवती उभे होते. माझा रॉनी त्यांच्या गोलातून बाहेर यायचा प्रयत्न

करत होता. तो त्या गोलातून सुटला पण त्यातील एक कुत्रा त्याच्या पाठीमाग लागला. त्याने रॉनीची शेपटी धरली. मी त्या कुत्र्याला दगड मारले पण त्याचा त्याला काही फरक पडला नाही. रॉनी खाली पडला तशी सगळी कुत्री धावत आली आणि त्याला त्यांनी फाडून टाकले. मला खूप रडायला आले. मला त्याच्याबरोबर घालवलेला वेळ आठवायला लागला. ते आठवताना मला आणखी रडायला आले.

त्याला जाऊन खूप दिवस झाले तरी त्याची आठवण येते. म्हणून मी त्याचा फोटो बरोबर ठेवला आहे. माझ्या रॉनीला मी कधीच विसरणार नाही.

जान्हवी पोळ, इयत्ता - ५ वी

प्रीतमपूरचे पाणी

एक प्रीतमपूर नावाचे गाव होते. त्या गावात खूप माणसे आणि प्राणी राहायचे. पण त्या गावात पाणी खूपच कमी होते. त्या गावात आठवड्यातून एकदाच पाणी यायचे. त्या गावातल्या माणसांना, प्राण्यांना पाणी पुरायचे नाही. एक दिवस असा आला की विहिरी, नद्या, तलाव यामधील सर्व पाणी संपले.

एके दिवशी तिथले सरपंच म्हणाले, की आपण एक सभा ठेवूया आणि त्यांनी एक सभा ठेवली. सभेत

ते म्हणाले की आपण पाच ते सहा जागी खड्डा खोदून त्यात सिमेंट लावून तलाव तयार करू आणि पावसाचे पाणी साठवून ठेवू. हे सर्वाना पटले मग त्यांनी खड्डे खोदायला सुरुवात केली. खड्डे बनवून ते घरी गेले आणि झोपले. रात्री खूप जोरात पाऊस पडला आणि ते सर्व खड्डे पाण्याने भरले. तेव्हापासून तिथे पाण्याची कधीच कमी राहिली नाही.

आदिबा तांबोळी, इयत्ता - ३ री

आमचं लसीकरण

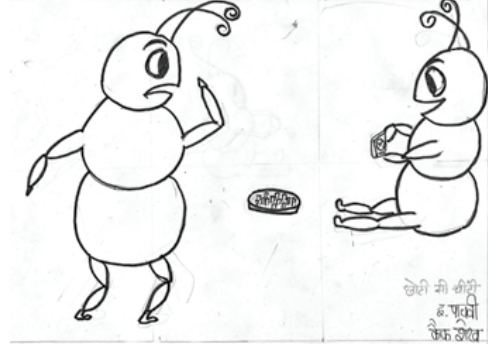
दिवस उजाडला. मी शाळेत गेले. ताई म्हणाल्या दोन दिवसानंतर आपलं लसीकरण होणार आहे. पण आम्हाला हेच माहीत नव्हतं की लसीकरण म्हणजे काय. मग आम्ही ताईंना विचारलं. ताई म्हणाल्या, लसीकरण म्हणजे आपल्याला इंजेक्शन देतात. हे ऐकून माझ्या अंगावर काटाच आला. आता काय होणार? मग मी माझं मन घट्ट केलं. जाऊ दे, एकदाच इंजेक्शन झाल्यानंतर काही होणार नाही.

दोन दिवस गेले. लसीकरणाचा दिवस उजाडला. मला शाळेत जाऊ वाटत नव्हतं. पण काय करायचं? मग मी शाळेत गेले. प्रार्थना झाली. आम्ही सगळे वर्गात गेलो. ताईंनी आम्हाला स्वच्छता अभियानाबद्दल लिहायला दिलं. नंतर डब्याची सुट्टी झाली. आम्ही डबा खायला गेलो. डबा खात असताना आमच्या मनात पुन्हा विचार घोळू लागले, आता कसं होणार?

आम्ही वर्गात गेलो तेव्हा इयत्ता पहिली व दुसरीचं लसीकरण चालू होतं. नंतर आम्हीपण लसीकरणाला गेलो. आमचे पालक आले होते. मानसीनंतर माझा नंबर होता. मी आत गेले. इंजेक्शन बघून माझ्या पोटात गोळा आला. नंतर मला इंजेक्शन दिलं. मला काही झालं नाही. फक्त मुंगी चावल्यासारखं झालं. नंतर मी घरी गेले.

मोक्षल दोशी

इयत्ता - ४ थी

छोटी सी चींटी

एक थी चींटी
वो मारती थी सीटी
वो थी तो बहुत छोटी
पर खा खा के हो गई मोटी
खाना खाकर जाती थी खेलने
खेलते खेलते भी उसे लगता था खाने
जब भी उसे मिलती शक्कर
वो सबको देती थी टक्कर
एक दिन उसे मिल गया एक मोबाईल
तबसे मारने लगी वो स्टाईल
स्टाईल मारते मारते भूल गई खाना
और बंद हो गया खेलने भी जाना
ऐसी थी हमारी चींटी
फिरसे हो गई वो छोटी

कैफ शेख

कक्षा पांचवी

मी थेंब बनलो तर ...

मी एका गडद काळ्या ढगात होतो. मी जोरात खाली पडलो. मला भीती वाटू लागली. मी कशावर पडेन? पक्ष्यावर पडेन, का एखाद्या प्राण्यावर पडेन, का फुलावर किंवा पानावर पडेन? पण मी धपकन एका पानावर पडून नदीत पडलो. वाहत-वाहत धबधब्यापाशी आलो. मला वाटलं मी धबधब्यातून उडी मारून कुठे पडेन? मला भीती वाटली. मी धबधब्यातून टपकन खाली पडलो. मग वाहत जाताना मला भेटला एक हिरवागार डोंगर. पहिल्यांदा मला खूप भीती वाटली. हा डोंगर माझ्या अंगावर पडला तर माझे काय होईल? म्हणून मी तेथून सटकलो.

नंतर मला जाणवलं मी खूप हळू हळू वाहतोय. मी खाली पाहिलं मी एका कासवाच्या पाठीवर बसून चाललो होतो. मग त्या कासवानेही माझ्याकडे पाहिलं. काय माहीत का

पण ते कासव माझ्याकडे पाहून पळून गेलं. मला आश्चर्य वाटलं. मी अगदी येवडुसा तरी हे कासव मला पाहून का पळून गेलं? मग मी वाहत एका माश्याला भेटलो. तो माझ्याकडे पाहत राहिला. मला वेगळंच वाटायला लागलं. असा विचार माझ्या डोक्यात घोळत असतानाच एकदम मी बघतो तर काय...? मी माश्याच्या पोटात गेलेलो. मला काहीच सुचेना. मग कसं-बसं त्या माश्याच्या कळ्यातून बाहेर आलो आणि एका भल्या मोठ्या समुद्रात पडलो. वरती बघतो तर एक भलंमोठं जहाज. तेवढ्यात एक लाट जोरात आली आणि त्या लाटेबरोबर मी जमिनीवर आलो. मला खूप उकडायला लागलं आणि वाफ होऊन मी वरती गेलो.

कार्तिकी घनवट

इयत्ता - ४ थी

माझे पक्षी निरीक्षण

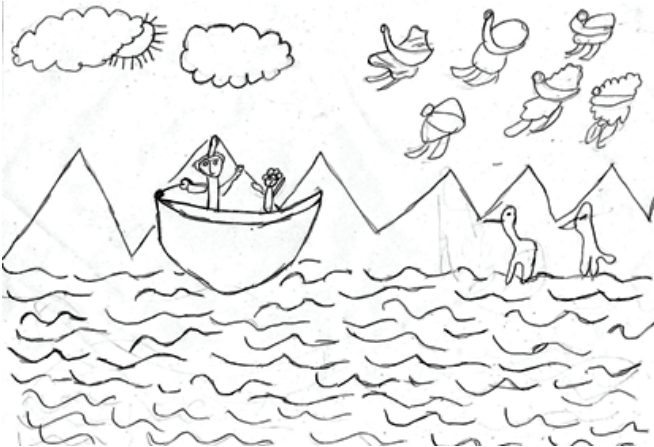
पेपरमध्ये आलं की सैबेरियामधून फ्लेमिंगो आले आहेत. मग काका व आत्याने भिगवणला जायचे ठरवले. दीदी, मी, काका, आत्या व आजी असे सर्वजण मिळून आम्ही गाडीने भिगवणला गेलो. तिथून आम्ही बोटीने उजनी धरणातील पाण्यात पक्षी बघण्यासाठी गेलो. बोटीत बसताना पाण्याची भीती वाटली पण पक्षी बघितल्यावर भीती पळून गेली. पाण्यात हात घातल्यावर खूप मज्जा वाटली.

बोटीतल्या काकांनी एका टोपलीत छोटे छोटे मासे घेतले होते. ते मासे पाण्यात टाकले की ते खाण्यासाठी बगळे व इतर पक्षी येत होते. बोट अधूनमधून डुलत होती, त्यामुळे मी काकांना घट्ट धरून बसले होते. पाण्यावर आम्हाला खूप पक्षी दिसत होते- शेकाट्या, थापट्या, कुदळ्या,

राखी बदक, स्पूनबिल... तुम्हाला माहीत आहे का, शेकाट्याला शेकाट्या का बरे म्हणतात? कारण तो एक पाय शेकायला पोटात घेतो आणि तो शेकून झाला की दुसरा घेतो. स्पूनबिलची चोच अगदी चमच्यासारखी दिसते म्हणून त्याला स्पूनबिल म्हणतात. बोटीतील काका आम्हाला भरपूर माहिती सांगत होते.

काही वेळातच आम्ही पाण्याच्या मध्यभागी आलो. तेथे आम्हाला फ्लेमिंगो पक्ष्यांचा थवा दिसला. ते दृश्य फारच छान होते. आम्ही फोटो काढले. थव्याचा आकार गोलाकार होता. पक्षी अगदी शिस्तीत उभे होते. फ्लेमिंगोला मराठीत रोहित पक्षी म्हणतात. जेव्हा ते उडतात तेव्हा त्यांचा एक मुख्य पुढच्या दिशेला तोंड करून उभा राहतो आणि त्याने भरारी घेतली की पाठोपाठ सगळे पक्षी एकदम उडतात. उडताना त्यांचे पंख लाल दिसतात त्यामुळे त्यांना अग्निपंख असेपण म्हणतात.

बोटवाल्या काकांनी बोट वळवली तेव्हा मला खूप वाईट वाटले कारण मला अजून पक्षी बघायचे होते.

मिहिका हेंद्रे
इयत्ता - २ री

मैं जंगल में खो गया तो

मैं जंगल में खो गया तो मैं सबसे पहले आम खाऊँगा। फिर मैं एक लकड़ी लूँगा। फिर मैं एक डोरी लूँगा। तार का आँकड़ा बनाऊँगा। फिर मैं नदी के पास जाऊँगा। झिंगे पकड़कर आदिवासियों को दूँगा। फिर मैं उन्हें कहानी सुनाऊँगा। फिर बच्चों को बल्ला गेंद खेलने सिखाऊँगा। सोने के लिए मैं पेड़ पर मेरा घर बनाऊँगा। मैं उन जैसा बनने की कोशिश करूँगा। उन्हें मेरे जैसे बनाने की सोचूँगा। हर जगह शौचालय खोलूँगा। मैं वहाँसे यहाँ आकर एक प्रकल्प करूँगा और पूरे भारत में फैलाऊँगा।

अभिनव काळे

इयत्ता - ५ वी

दुष्काळ

दुष्काळ पडला

तलाव सारा आटला

हिरव्या कोंबाला

पाण्याचा एक थेंबही मिळेना झाला

जमिनीच्या झाल्या भेगा भेगा

बळीराजा म्हणे, आता बरस की रे मेघा

वृक्ष सुकले, अजूनही पाऊस पडेना

पिके गेली करपून, घास अन्नाचा मिळेना

पाण्यावाचून पक्षी स्थलांतर लागले करू

पाण्याविना सुकले डोळ्यातलेही अश्रू

हे मानवांनो आता तरी जागे व्हा

आर्ततेने सांगते वसुंधरा, झाडे लावा अन् झाडे जगवा

धनश्री शहा,
संस्कृती व्होरा
इयत्ता सातवी

गुलूची गंमत

गुलू आणि भोलू दोघे दोस्त गावच्या माळावर फिरत असतात. भोलू गुलूला सांगतो की पुढं रस्त्यावर एक पक्षी रडत बसलाय. गुलू कसला पक्षी हाय बघायला रस्त्यानं पुढं पुढं जातो.

गुलूला थोडं लांब गेल्यावर खरच एक पक्षी दिसतो, रडत बसल्याला. गुलू त्याला विचारतो, तू का रडतोस? पक्षी म्हणतो, “मला पाणी कुठं सापडत नाही. मी आता पाणी नाही मिळालं तर मरणार. मग गुलू त्याला म्हणतो, चल मी तुला पाणी दाखवतो. गुलू त्याला माळावरून खाली जाणाऱ्या घळीत घेऊन जातो. समोर तिथं एक छोटं तळ दिसतं. अजून काही पक्षी आणि प्राणी तिथं पाणी पीत असतात. पक्षी गुलूला विचारतो, आजूबाजूला कुठं पाणी नाही आणि इथं तर एक तलाव भर पाणी? कसं काय?

गुलू त्याला बोलतो, हीच तर गंमत आहे. हा

तलाव कोणाला माहीत नाही. मी या तलावाचा मागमूस कुणालाही लागू देत नाही. मला तुमच्यासारख्या तहानेल्या पक्ष्यांना, प्राण्यांना पाणी द्यायचंय.

पक्षी बोलतो, पण मग माणसांना?

गुलू बोलतो, याच माणसामुळे सगळं पाणी संपलं. या माणसांनी बिसलरी पाणी म्हणून बाटल्यात आणि जारात भरून पाणी शहरात नेऊन विकलं आणि इथलं पाणी संपवून टाकलं. आता ना शेतीला पाणी, ना प्यायला, ना तुम्हाला.

सगळे पक्षी आणि प्राणी गुलूला नमस्कारच करतात. गुलू सगळ्यांना म्हणतो, पण मित्रांनो ही आपली गंमत कोणा माणसाला कळू देऊ नका हा, नाहीतर हे पण पाणी ते बाटलीत भरतील!

तन्मय अनभुले, इयत्ता - ३ री

सायकल

खूप वेळ सायकल चालवल्यावर येतो घाम,
सायकल मुळे होते छोटे मोठे काम
सायकलला लागत नाही पेट्रोल
सायकल वर असतो आपला कंट्रोल
सायकल आहे खूप छान
कोणी लावला हा शोध महान ?
सायकलमुळे राहते माणसाचे आरोग्य छान
म्हणून लोक तिला देतात मान
माझी सायकल आहे खूप छान
मी तिला घेऊन फिरते पूर्ण रान
अंजली राऊत, इयत्ता - ६ वी

सायकल

सायकल असते चालवायला सोपी
चालवणारा असो हाडकुळा वा गप्पी
माझ्या सायकलचे टायर आहेत जाडे-जुडे
म्हणून तर ती इतर सायकलीपेक्षा जास्त दौडे
सायकलला माझ्या ब्रेक एक नाही
म्हणून तर मी करत नाही घाई
सायकल माझी जुनी पुराणी
तरीही चमके नव्यावाणी
माझी सायकल आहे शानदार
नेहमी ठेवतो मी तिला चमकदार
भवेश शिंदे, इयत्ता - ६ वी

निसर्ग

निसर्गाची ही किमया न्यारी
तीन ऋतूंची गट्टी प्यारी
उन्हाळ्यात होई अंगाची ल्हाई,
कैरीची ती फोड मज पाही
तिला पाहून थंड पन्हाची आठवण येई,
उकाडा सगळा दूर पळून जाई
पावसाळ्याची गमत लई भारी
चिंब भिजावी धरणी ही सारी
पावसाच्या पाण्यात माझी नाव मी सोडी
सोबत गरमा गरम भजीची जोडी
हिवाळ्यात तर कुडकुड हुडहुड
शेकोटीच्या भोवती सारी जमती
गरमा गरम हुरड्याची पार्टी
सोबत सगळ्यांच्या गप्पा रंगती
निसर्गाची ही किमया न्यारी
तीन ऋतूंची गट्टी प्यारी

तन्वी शिंदे, इयत्ता - ७ वी

मन

मन फुलपाखरासमान
रोज विणते स्वप्न इंद्रधनूत
मन आभाळासमान
रोज वाटते तरंगावे ढगात
मन पक्ष्यासमान
रोज वाटते घ्यावी भरारी अस्मानात
मन मोरासमान
थुईथुई नाचणारे पावसात
मन पाण्यासमान
स्वच्छंदी झुळझुळ वाहणारे
मन झाडासमान
ऋतुप्रमाणे बहरणारे

ईश्वरी महामुलकर, इयत्ता - ७ वी

गुलमोहर

माझे मन

माझे मन आहे जगात सुंदर
आधी मन बाकीचे सगळे नंतर

मनात असतात वेगवेगळे विचार
कधी थांबते तर कधी होते फरार

मनात साठतो आठवणींचा गाभा
तेव्हा मन फिरते कोठेही, त्यावर नसतो ताबा

जरी मन असते शरीरात
त्याला उडता येते आकाशात

मन नसते कधीच शांत
सतत कुठल्यातरी कामात व्यस्त

ईश्वरी महामुलकर

इयत्ता - ७ वी

किती सुंदर फुलतो हा गुलमोहर
जणू रेशमी फुलांची चादर

झुबकेदार पानांचा हा गुलमोहर मोठा
सकाळ झाल्या झाल्या होतो फुलांचा साठा

तपकिरी रंगाच्या येतात गुलमोहराला शेंगा
शेंगा गोळा करायला मुले करतात दंगा

आमच्या शाळेचा गुलमोहर मोठा झुबकेदार
मला पाहायला आवडतो तो फार

गुलमोहर आवडतो खारुताईलाही
शाळा पहायला येणाऱ्या पाहुण्यांनाही

गुलमोहर आमचा आहे खूप प्रिय
तो आमचा आहे अविस्मरणीय

साईराम पवार

इयत्ता - ७ वी

कोल्हा

आमच्या इथे सकाळी सात वाजता पाणी सुटलेले. सगळेजण आपापले पाणी भरत होते. तेवढ्यात डाळिंबीच्या शेतातून एक कोल्हा आला व तो चरणान्या शेळीकडे चालला होता. आमच्या शेजारच्या घनवट काकूंनी त्याला पाहिले आणि आरडाओरडा कराय लागल्या, अय्यो, कोल्हा आलाय, कोल्हा आलाय!’ बापू त्याला दगडं माराय लागला. कोल्हा पळून गेला. पण त्याला काही समजतच नव्हते. आपण कुठे जावे आणि कुठे नाही. तो नुसताच गोल गोल भिंगत होता.

मी नुकताच उठून कुत्र्यापाशी बसलो होतो. मी कुत्र्याला घेऊन कोल्ह्याच्या मागे पळालो. टॉमी त्याला चावला व साईडला सरला. सगळेजण म्हणाय लागले हा कोल्हा पिसाळलेला आहे. कारण टॉमीने त्या कोल्ह्याला त्याच्या अंगाला शिउनसुद्धा दिले नाही. मग टॉमी त्याच्यावर खूप भुंकायला लागला. कोल्हा नुकताच गोल गोल भिंगत घराला, झाडाला, लाईटीच्या खांबाला जाऊन सारखे धडकायचा. मग कोल्हा दमून पळून एका ठिकाणी बसला. मग माझा दाजी आला. तो म्हणाला, त्याला दगडं मारू नका.

थोड्याच वेळात विहिरीची मोटर चालू करून माझे वडील आले व त्यांनी वनविभागाच्या ऑफिसात फोन केला व त्यांना ती घडलेली सगळी माहिती सांगितली. ते म्हणाले, तुम्ही त्याला आडवा. आम्ही दहाच मिनिटात आलो. तो कोल्हा परत उठला व गोल गोल भिंगाय लागला. तो भिंगत भिंगत पप्पांच्या पायातच आला. पप्पा खूप भेले व घरी निघून गेले.

दहा पंधरा मिनिटातच वनअधिकारी आले. त्यांनी त्यांच्यासोबत काहीच आणले नव्हते. कोल्हा गोल गोल भिंगत उसात शिरला व आत जाऊन बसला. मग अधिकाऱ्यांनी जाऊन पिंजऱ्याची गाडी

आणि वाघर आणली व मागाउन दोघेजण काठ्या घेऊन उसात शिरले. कोल्ह्याला हुसकून बाहेर काढला. आला आला! असा ओरडा झाला. बाहेर उभ्या असलेल्या दोघांनी कोल्ह्याच्या अंगावर वाघर टाकली. त्याला काहीच करायला आले नाही. त्याला इंजेक्शन दिले. तो निपचित पडला. वाघरासकट त्याला उचलून पिंजऱ्याच्या गाडीत टाकला आणि त्याला डोंगरात नेऊन सोडला.

यश केंजळे, इयत्ता - ६ वी

माझी नवीन शाळा

मे महिन्याच्या लग्नाच्या धावपळीचा आला सोहळा, त्याच वेळी मंजूताईच्या प्रयत्नांनी बांधली गेली नवीन शाळा

आमची जुनी शाळा होती खूप मस्त पण खेळायला ग्राउंड नव्हते रास्त नवीन शाळेत पसरला नवीन रंगाचा सुगंध त्यामुळे बिंगोपासून मुलांपर्यंत सर्वांमध्ये भरला आनंद!

या नवीन शाळेत मुलांना आली मजा कोणत्याही शिक्षकांनी नाही घेतली रजा पालकांनीही केली वेळोवेळी मदत सदा सुरू झाली शाळा तेव्हा वर्ग झाले खुले शाळेत शिकायला आली मुले नवीन शाळेमुळे हे सर्व घडले सारे नवीन ग्राउंडवर खेळण्यात रमले.

तनिष्क ढालपे
इयत्ता - ७ वी

उन्हाळ्याच्या सुट्टीत

पेपर संपले! आम्हाला आनंद झाला. आम्ही पेपरच्या शेवटच्या दिवशी आलू चाटचा खाऊ केला. मी घरून सर्व मुलांसाठी काजूबदामाचे दूध आणले होते. आम्ही खाऊ खाऊन मोबाईल मध्ये सेल्फी काढून घरी गेलो. मी घरी गेल्यावर भावाला फोन केला. “हॅलो दादा, आम्हाला सुट्ट्या लागल्या. तू गावाला कधी येणार?” दादा म्हणाला, ‘दोन दिवसांनी.’ मला आनंद झाला.

मी बॅटबॉल तयारीत ठेवले होते. दादा आल्यावर आम्ही क्रिकेट खेळायला सुरुवात केली. माझा दादा म्हणजे क्रिकेटमध्ये विराट कोहलीचा भाऊच. माझी बॉलिंग आली आणि मी दादाला फुलटॉस बॉल टाकला. त्याने तो बॉल इतका खाऊन मारला की बॉल थेट केळीच्या बुंध्यात जाऊन

पडला. तिथे इतका इचूकाटा होता की तिथे आम्हाला जायला मला भीती वाटत होती. तरी आम्ही कडक हृदय करून तेथे गेलो. मला बॉल दिसला. मी त्याला हात लावायला गेलो त्याच क्षणी माझा भाऊ ओरडला, पळ पळ पळ पळ तिथे घोणस आहे!

मी इतका दचकलो की आई शप्पथ! मी तिथला चिखल तुडवत पळालो. वाळूच्या ढिगाऱ्यावरून घसरलो पण हिंमत हरलो नाही. जमिनीला पाय टेकत नव्हते इतक्या जोरात पळत होतो. घरी पोहोचलो तेव्हा माझ्या जीवात जीव आला. मी त्या जागेवर अजूनही गेलेलो नाही.

महेश भिसे, इयत्ता - ७ वी

सुंदर पहाट

रात सरली सरली उगवली पहाट
कोंबड्याच्या बांगेने भरून गेले आसमंत
सुरांनी भरले अंगण सारे
कोकीळ म्हणे उठ बाळारे
कावळा बोले कधी येणार रात
पण त्यास काय उमगे दिस हाच खास
पक्ष्यांच्या मधुर सुरांनी सुरुवात झाली पहाटेची
घार घेते भरारी निळ्या निळ्या आकाशी
पण काही वेळातच बदलले सारे
गाड्यांच्या कर्कश आवाजात हरवले सूर घुमणारे
विशाखा कांबळे, इयत्ता - ८ वी

सुरांची मैफल

वाऱ्याची झुळूक हळूच कानात शीळ वाजवी
कोकिळाचा तो सुरेल आवाज गायकासही लाजवी
वाऱ्याची झुळूक येता पक्ष्यांचा सुरू किलबिलाट
असे वाटते जणू वाऱ्याची पाहात होते वाट
सुरेल आवाजाने छेडली होती साद
पाऊस बोले, मीही बरसून पक्ष्यांस देतो दाद
झाला ढगांचा गडगडाट अन् विजांचा कडकडाट
गारठलेल्या क्षणी हिरवी चिंब पायवाट
सळसळ हिरव्या पानांची झाली
क्षणार्धातच सरी बरसू लागल्या खाली
निसर्गात सारे नव्या नवरीसारखे नटले
सुरांच्या मैफलीत इंद्रधनुही गगनी उमटले

दिया दोशी, इयत्ता - ८ वी

पांचट गप्पा

एक शाळा होती. त्या शाळेत एक चाळ होती. ती म्हणजे इयत्ता दहावीची भटाची चाळ. लय खतरनाक! त्या चाळीतल्या सदस्यांचा रोज हिंदी आणि संस्कृतचा तास असायचा. संस्कृतच्या आचार्यांचा चाळीत नि हिंदी संन्याशांचा चाळीच्या बाहेर.

एकदा असाच हिंदीचा तास चालू होता. संन्यासी नुसते धिंगाणा घालत होते. धिंगाण्याचा विषय सुद्धा जोरात होता. एवढ्यात कुरळ्या ताईचे आगमन झाले. संन्याशांना शांत बसवण्याचा त्या जीव खाऊन प्रयत्न करत होत्या, पण त्यांच्याकडे कोणाचे लक्षच नव्हते, जणू त्या तिथे नाहीतच. वैतागल्या शेवटी त्या आणि म्हणाल्या, काय रे गुळुमुळू चाळंय कोपन्यात बसून तुमचं?

अहो ताई, उद्या ह्यांचा स्टॉल हाय, पण खादडायला काय आहे कोणी सांगेनाच. संन्याशिणी म्हणाल्या.

लय विनवण्या करून संन्याशांनी शेवटी तोंड उघडले,

बघा, तुम्ही खाणार ना? झिंग्याने विचारले.

विषय आहे का भाऊ! चिंगी म्हणाली

कोलगेटची चपाती! इलू म्हणाला

काय? बावचळला का काय? आर्ची म्हणाली

गप्पे! अजून नीट कान देऊन ऐक. भोपळ्याचे फ्रुट सॅलेड, वांग्याचं शिकरण, केळीचं भरीत आणि हो नूडल्स पण आहेत पोटातल्या आतड्याचे, खाणार ना? जब्या म्हणाला.

काय चावलं बिबलं का काय? खरंच यड लागलंय लका ह्यांना. एक रुपया तरी मिळल का रं? चिकली म्हणाली.

सगळे नुसते फिदी फिदी हसत होते. कुरळ्या ताई शॉक! चाळीतले संन्यासी रॉक! तास कसा संपला

हे कळालंच नाही.

२० डिसेंबर. आमच्या प्रिय भगिनी 'टीना' यांचा प्रकट दिन. आमच्या 'काहीही फरक न पडणारे' संघटनेच्या त्या मुख्य कार्यकर्त्या. कोणत्याही परिस्थितीत धिंगाणा घालणाऱ्या, सगळ्यांसमोर शांततेचा पुतळा बनून आतल्या आत वादळे घडवणाऱ्या टीना मॅडम यांना त्यांच्या महादिनी ट्रकभर शुभेच्छा देण्यात आल्या. आज आमच्या चाळीसाठी आखवे फलटण बंद होते. का? अरे... बडे हाय बहिणीचा, जल्लोष साऱ्या चाळीचा! पिट्या म्हणाला. त्याच्या या वाक्यावरती मशीनगन च्या गोळ्या जाण्याच्या स्पीड एवढ्या टाळ्या वाजल्या. तेवढ्यात कुरळ्या ताईचे आगमन झाले. एकदम फेरारीच्या स्पीडने चालेली चळवळ शांत झाली. अरे वा! आज शांत! पण काय रे, चाळीची चर्चा काय चालली होती नक्की? ताईनी विचारले.

झिंग्या म्हणाला, हो ताई, आज आमच्या भगिनी टीना यांच्या प्रकटदिनानिमित्त संध्याकाळच्या मेजवानीचे नियोजन करत होतो. ताई म्हणाल्या, काय केलं मग नियोजन? पिट्या म्हणतो, संध्याकाळी चार डीजे बोलवल्यात आणि पोट पूजा करण्यासाठी भाताचा गोळा आणि त्यात होल पाडून तांबडा रस्सा आणि... सगळे संन्याशी एकसुरात म्हणू लागले, राडा, राडा! बेचा पाढा, चाळीतल्या सदस्यांना जेवायला वाढा! या सगळ्याचा खर्च करणारे आणि प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थित राहणारे एकमेव ब्रँड, अंबानी यांचे विमान आज दुपारीच जब्याच्या गच्चीवर उतरले आहे. कुरळ्या ताईनी डोक्यालाच हात लावला. असा आहे आम्हा संन्याशांचा राजेशाही थाट... एकदम खतरनाक!

वैष्णवी बेलदार, शिवांजली ढेंबरे,

बुशारा संदे, इयत्ता - १० वी

कातरवेळ

संध्याकाळची वेळ फारच विचित्र असते नाही का? त्यातून कालच्यासारखी संध्याकाळ आज नसते आणि आजच्यासारखी संध्याकाळ उद्या नसते.

उगीच या वेळेला कातरवेळ म्हणत नाहीत. सूर्य नुकताच क्षितिजाखाली गेलाय आणि आकाशात एखादी चांदणी नुकतीच डोकावत आहे. चंद्राच्या आगमनाची तयारी करत आहे. म्हणजे अजून बाहेर थोडासा उजेड आहे आणि अजून चंद्राचे शीतल चांदणे नाही. अशा वेळेस ज्या वाटा ओळखीच्या असतात त्यासुद्धा भयानक दिसतात. आपल्याच अंगणातील झाडे आपल्याला भिववतात. नेमकी जी स्वप्ने भयंकर असतात तीच का आठवतात? तीही काही एकटी नाही येत. सोबतीला वेदना अन भीतीही घेऊन येतात. मनाच्या खोल कप्प्यात पार दडून बसलेल्या आठवणींना तर अगदी ऊत येतो.

जेव्हा आपण खिडकीतून बाहेर पाहण्याचे धाडस करतो तेव्हा ही संध्याकाळ अशी अंगावर आल्यासारखी वाटते आणि त्यात जर पाऊस पडत असेल तर बाई! नको-नको होते. हा नेमका वर्तमानकाळ भूतकाळ हे समजणे अवघड होते. त्यात ढगांचे चित्रविचित्र आकार दिसू लागतात.

म्हणूनच कदाचित आपल्याकडे संध्याकाळी दिवे लावायची पद्धत असेल. त्या प्रकाशामुळे या कातरजीवाला जरातरी दिलासा मिळतो. त्या शांत उजेडात मनातल्या अंधाराला बाहेर पडायची जणू वाट सापडते. मोगऱ्याच्या झाडावर पावसाचे थेंब अजून रेंगाळत असतात. रातराणीच्या कळ्या उमलण्याच्या बेतात असतात. हे पहात असताना असे वाटते आपण एका नव्याच जगात क्षणभर डोकावून पाहिले जणू.

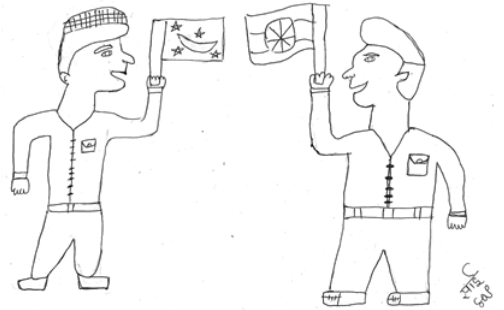
खरे तर कातरवेळी बाहेर काही वेगळे घडत नसते. सगळे मनाचा खेळ बाकी काही नाही. हे खेळही बदलत राहतात कारण...कालच्यासारखी संध्याकाळ आज नसते आणि आजच्यासारखी उद्या नसते.

ऐश्वर्या भुजबळ, इयत्ता - ८ वी

युद्ध

भारत और पाकिस्तान में जो युद्ध हो रहा है वो मुझे अच्छा नहीं लगता। मुझे कभी कभी लगता है कि दोनों देश जलकर राख ना हो जाए। इस बात का मुझे बहुत डर लगता है। पाकिस्तान ने एक चीज अच्छी कर दी हमारे वीर कमांडर अभिनंदन सर को वापस भारत में भेज दिया। हमने बहुत गलतियाँ कर दी हैं। हमारे दोनों देशों में हिन्दू-मुस्लिम भेद नहीं होना चाहिए। पाकिस्तान को मैं मेरा ही देश मानता हूँ।

साई यादव, कक्षा ४ थी

लड़ाई

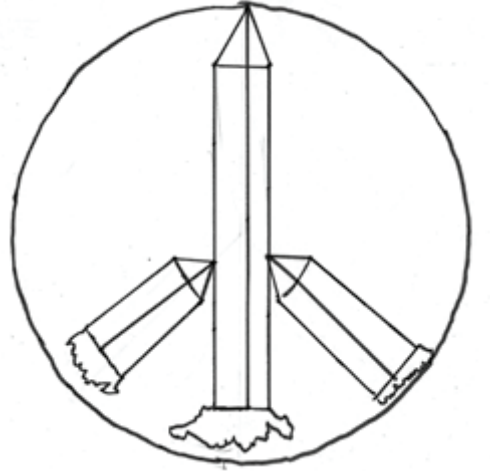

भुते

भुते असतील का हो या जगात ?
असती तर उडाली असती आकाशात
पडका वाडा सगळे समजतात भुताचे घर
त्या रस्त्यावरून जाताना सगळे चालतात भरभर
काहींना येतो दरवाजा उघडण्याचा आवाज
वाटते, दरवाज्यापलीकडे आहे का काहीतरी राज ?
म्हणतात सगळी माणसे भित्री
भुते येतात मध्यरात्री
भुताचे असतात लांब लांब केस
पांढरी साडी पाहून तोंडाला येतो फेस
भुतांना म्हणे येतो माणसांचा क्रोध
पण माणसानेच लावला आहे ना भुताचा शोध ?
शेवटी कळते भूत हे मिथ्य
नुसत्याच कथा नाही काही तथ्य
प्रचिती दोशी, आदित्य दिक्षित, भवेश शिंदे,
अंजली राऊत, योगिराज भिंगारे,
इयत्ता - ८ वी

क्यों करते हो लड़ाई ?
उससे होती है पिटाई
चलती हैं लड़ाइयाँ
उसमें जलती है कई जिंदगानियाँ
पहले इन्सानियत सीखो
फिर उन मासूम बच्चों को तो देखो
देश सेवा करनी है तो
शांति की राह पर चलो
और फिर नारे लगाओ
हम सब एक हैं ।

अनुज सावंत, कक्षा ७ वी

भुताटकी झाली रे

आमचे गाव वाडा तसे बऱ्यापैकी प्रगत. सेमी शहर म्हणा ना. या गावात आमचे घर वेशीजवळ आहे. घरात आम्ही एकूण दहा जण राहतो. आजी-आजोबांची पंच्याहत्तरी ओलांडली आहे. माझे आजोबा कडक शिस्तीचे, मजबूत शरीरयष्टीचे निवृत्त शिक्षक व प्राध्यापक. आजीही निवृत्त शिक्षिका परंतु बऱ्यापैकी जुन्या वळणाची. तिचाच एक किस्सा आज मी तुम्हाला सांगणार आहे.

हिवाळ्याचे दिवस होते. काका, काकू व त्यांची दोन मुले म्हणजे माझी चुलत भावंडे वसईला गेली होती. आई, बाबा आणि दादा बाहेर गेले होते. आणि मी शिकायला फलटणला. म्हणजे घरात आजी आणि आजोबा दोघेच होते.

संध्याकाळ झाली आणि आजीने स्वयंपाक करायला घेतला. तिने घाईघाईत तांदूळ कुकरमध्ये घेतला आणि घाईतच शिजत ठेवला. कारण तिची आवडती सिरीयल लागली होती. ती भात लावून सिरीयल पाहायला गेली. पहिल्यांदा जाहिरात लागल्यावर ती भात शिजला आहे का हे पाहायला गेली. तिथे जाऊन तिने जे काही पाहिले त्याने ती इतकी घाबरली की रडायलाच लागली. तिला काय करावे सुचना. शेवटी रडतच ती आजोबांकडे गेली व घडलेली हकीकत सविस्तर सांगितली.

घडले असे होते की, आजीने भात लावला आणि सिरीयल पाहायला गेली आणि जेव्हा ती परत आली तेव्हा कुकरमध्ये भातच नव्हता. फक्त पाणी

होते. ती एवढी घाबरली की तिला वाटलं भुताटकी झाली!

आजोबा येऊन पाहतात तर कुकरमध्ये खरेच भात नव्हता. त्यांनी मग खात्री करून घेण्यासाठी विचारले, तू खरंच तांदूळ कुकरमध्ये टाकला ना? की फक्त पाणी ठेवलंस? तेव्हा आजीने परत डबा काढून दाखवला. तेव्हा नक्की काय झाले होते हे आजोबांच्या लक्षात आले. मग त्यांनाही तिची जरा चेष्टा करायची लहर आली. ते म्हणाले बरं, भुताटकी वगैरे जाऊदेत. आता या कुकरमधल्या पाकाचं काय करायचं?' तेव्हा आजी बुचकळ्यात पडली. ती रागावूनच म्हणाली, राऊत गुरुजी, प्रसंग काय? तुम्ही बोलताय काय? तेव्हा आजोबा म्हणाले, तू तो तांदळाचा डबा नीट उघड आणि बघ. आणि ते पाणी जरा पिऊन बघ. मग तुला कळेल मी काय बोलतोय ते! आजीने डब्यात पाहिले आणि तिलाही हसू आले कारण त्या डब्यात दोन पिशव्या होत्या. एक तांदळाची आणि दुसरी साखरेची! आणि तांदूळ काढायची वाटी साखरेचा पिशवीत!

जेव्हा सर्वजण घरी आले तेव्हा घडलेली हकीकत आजोबांनी सर्वांना सांगितली. ती ऐकून सर्वजण पोट धरून हसू लागले. त्या सर्वात आजीही स्वतःवरच लाजून हसत होती.

ओमकार राऊत, इयत्ता - १० वी

अविस्मरणीय स्कूल कॅम्प

दर वर्षीप्रमाणे याही वर्षी आम्ही स्कूल कॅम्पची आतुरतेने वाट पाहत होतो. स्कूल कॅम्प म्हणले की आमच्या वर्गात एक वेगळाच उत्साह संचारतो. कारण आख्ख्या वर्षात तो एकच दिवस असतो जेव्हा आम्ही सगळे मिळून खूप खूप धमाल करतो. त्याचबरोबर सहकार्य, मिळून राहणे आणि एकमेकांची काळजी घेणे हे आम्ही स्कूल कॅम्पमधूनच शिकतो. यात मधुराताईचा मोठा सहभाग असतो. तिच्यामुळे स्कूल कॅम्प कधीच कंटाळवाणा वाटत नाही.

पण या वर्षी काही केल्या आमच्या स्कूल कॅम्पचा श्रीगणेशाच होत नव्हता. काही न काही मध्ये येतच होते. आम्ही बाहेर कामाचा अनुभव घेण्यासाठी गेलो होतो तिथे बराच दंगा केल्याने शिक्षा म्हणून स्कूल कॅम्प नाही असे एकदा झाले. प्रथम सत्राची परीक्षापण जवळ आली होती. या सगळ्यातून शेवटी स्कूल कॅम्प ठरला पण मधुराताईची पाठ दुखत असल्यामुळे पुन्हा रद्द झाला. मग ठरले की सध्याकाळी शाळेत यायचे, खाऊ करायचा, सिनेमा पहायचा आणि जायचे. राहायचे नाही. यामुळे सगळे जरा हिरमुसले पण मधुराताई म्हणाली की दिवाळीनंतर स्कूल कॅम्प करू.

बघता बघता दिवाळीची सुट्टी संपून शाळा सुरू झाली आणि पुन्हा स्कूल कॅम्पचे वेध लागले. शेवटी एकदाची तारीख ठरली. कुणीकुणी काय काय जबाबदारी घ्यायची तेही ठरले. आमच्या ग्रूपकडे कोणकोणते खेळ घ्यायचे याचे नियोजन आले होते. आम्ही ट्रेझर हंट आणि लपाछपी हे दोन खेळ ठरवले. त्यातील सर्वात अवघड गोष्ट होती ती म्हणजे एका दिवसात ट्रेझर हंटच्या चिट्ठ्या बनवणे. त्यामुळे हो नाही हो नाही चालले होते. पण मी ठरवले होते की ट्रेझर हंट बनवायचा म्हणजे बनवायचा! मी रात्री घरी बसून ३ गटांसाठी चिट्ठ्या बनवल्या आणि शाळेत येऊन २ गटांसाठी. हा निश्चय तर पूर्ण झाला.

चिट्ठ्या लपवूनही झाल्या.

संध्याकाळी ५ वाजता सगळे शाळेत जमले आणि एकदाचा ट्रेझर हंट सुरू झाला. सगळेजण लगबगीने पळायला लागले. सुरुवातीच्या चिट्ठ्या तर सर्वांना सापडल्या पण ट्रेझर लपवला होता ती जागा कुणाला समजेना. ती शेवटची चिट्ठी सर्वांसाठी सारखीच होती-

पहिले ग्रंथालय होते जिथे

अलंकारिक भांडार झाले आता ते

घेणार आहे दुसरे कुणीतरी त्याची जागा

मिळेल तिथे तुम्हाला खजिना नीट बघा

सगळे गट मागच्या वर्षीच्या ग्रंथालयाकडे धावले. पण मी जिथे खजिना लपवला होता ते त्याच्या पण आधीचे ग्रंथालय होते. आता तिथे बरेच समान पडले होते. कपाटे, वाद्ये, पुस्तके वगैरे. म्हणून मी त्याला अलंकारिक भांडार असे नाव दिले. आणि सामान हलवल्यानंतर ती भाषा खोली म्हणून वापरली जाणार होती.

शेवटी सगळे गट तिथे पोचले पण तिथे इतके

सामान होते की खूप शोधाशोध करूनही खजिना कुणालाच सापडेना. त्या वेळी मला इतके भारी वाटत होते की मी ते शब्दात मांडूच शकत नाही. गंमत म्हणजे मी खजिना त्या सामानात ठेवलाच नव्हता. तो होता दाराच्या वरती. शेवटी जयेशला तो सापडला आणि बाकीच्या गटांचे स्वप्न बेचिराख झाले. खजिना होता, गटातल्या सर्वांसाठी पेन.

सात वाजले होते. अंधार व्हायला लागलेला. पण सूर्य अजून डुबला नव्हता. लपाछपी खेळायला एकदम आयडियल वेळ. लपाछपी झाल्यावर एकसुरात गाण्याच्या भेंड्या झाल्या. शेकोटी करायची होती त्याचे सामान पटापट गोळा केले. मग पावभाजीचे चविष्ट जेवण.

रात्री शेकोटी पेटली. सगळे भोवतीने जमले. मंद झुळझुळणारा वारा अंगाला आणि मनाला स्पर्श

करत होता. आम्ही बैठे खेळ खेळत गारठ्याचा आनंद घेत होतो. खेळ खेळताना फार गमतीजमती झाल्या. कुशन पासिंग खेळताना सगळ्यांची एकच धांदल उडत होती. स्काऊट-गाईडचा एक खेळही आम्ही खेळला. चार जणांच्या गटाने एक संवाद सादर करायचा आणि त्यावरून इतरांनी स्काऊट-गाईडचा नियम ओळखून दाखवायचा. त्यात काहीतरी जोक झाला की सगळे पोट धरून हसायचे.

रात्री उशीरा आम्ही गरम गरम बॉर्नव्हिट्टा प्यायलो. सगळेजण स्कूल कॅम्पच्या आनंदात, उत्साहात बुडून गेलेले. त्या क्षणी मला असे वाटत होते की ही रात्र अशीच राहावी आणि सकाळ होऊच नये.

गौरव साळवी, इयत्ता - ८ वी

जत्रा

दिवस उजाडत होता. कोंबड्याचा आवाज कानावर पडत होता. जसे काही कोंबडा सांगतोय लवकर उठा. मी व माझ्या घरातल्यांनी आवरले. पाच भाकऱ्या, त्यात मेथीची भाजी, तोंडी लावायला सात-आठ कैरीच्या आंबट फोडी घेतल्या. कारण आम्ही गावाला जाणार होतो. आमच्या गावाची जत्रा होती. गाडीत बसल्यावर गावच्या जत्रेचे चित्र माझ्या डोळ्यात उमटत होते. माझ्या मनात प्रश्न होते. तीच गावची नेहमीची पहाट असेल का? तीच नदीतल्या पाण्याची सळसळ, पक्ष्यांचे गोड आवाज, तीच गावातल्या लोकांची धावपळ असेल का? आम्ही गाडीतून उतरलो. अकरा वाजले होते. आम्ही सरळ घराकडे निघालो.

घर बसस्थानकाच्या लांब नव्हते. घराच्या अंगणात आम्ही सगळे आलो. झाडे वाऱ्याच्या झोतात नाचत होती. घराच्या पुढे आंबट-गोड चिंचेचे हिरवेगार मोठे झाड झुलत होते. येता जाता

त्या झाडाखाली थांबून शांती घेत होतो. कोचीचे दगड घेऊन त्या चिंचांवर मारले. चिंचांचे चार-पाच बूट घेऊन शेतात गेलो. मोठ्या रामफळाच्या झाडाखाली बसून चिंचा चोखत गप्पा मारल्या. शेतातली गाजरे उपटून खायला मला फार आवडते. तिथे माझं मन रमते. संध्याकाळी घरी परतलो. मटणाच्या गरम रश्श्यात भाकरी चुरून खाऊन आम्ही झोपलो.

पहाट झाली. आज जत्रा होती. तीच गावातल्या लोकांची धावपळ बघायला भेटत होती. घरात आमटी, पुरण पोळी, भजी, कुरवड्या, पापड, लोणचं हा प्रसाद बनवला होता. एकावर एक पाहुणे येत होते. यातच रात्र झाली. आम्ही कपडे घालून जत्रेत गेलो. खेळणी, सामान घेऊन, देवाला पाया पडून घरी परत आलो.

आर्या गोतपागर, इयत्ता - ८ वी

The Story of Home

Once upon a time an ant lived in her home. The ant was very small. Her home was also very small. The ant left her home because it was very small. She went near a tree. The tree was very big. The ant started to dig the land. She dug very deep. She made it her home. The home was ready to dwell. The ant was very happy.

Two days passed. There fell a fruit from the tree. The ant panicked. She left her home. Now she dug a hole in the tree trunk. She dwelled in the hole. She was very very happy. But

after two days she started missing her first home. She thought, My first home was very good. My brother, sister, father and mother lived near my first home.

So the ant left the hole and went to her first home. But the home was very small. What to do now? The ant decided to build a big home there. So she made a big home near the first home. Now she was very very very happy!

Nishant Jadhav, 5th

The Snake

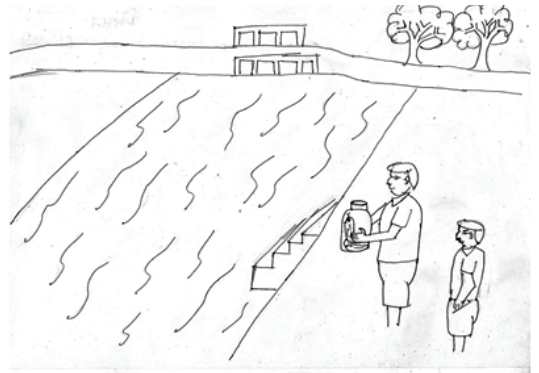
One day my friends and I were playing cricket. I threw the ball and my friend hit it. The ball went into a hole. We were sad. Then we had an idea. I tried to take the ball out with a wire and a stick. But the ball did not come out. Then I put my hand in the hole. My hand touched something soft. I quickly pulled my hand out and saw inside the hole. In the hole there was a snake!

We called my friend's uncle. But the uncle could not catch the snake. We were laughing at him.

After some time the uncle was successful in catching the snake. It looked as if it had two heads. Its name

was Mandal. Uncle put the snake on me to scare me. Then we released the snake in the canal. After that I didn't put my hand in any hole.

Niranjan Hiwale, 7th

The Swimming Pool

When I was in the second standard our school time was in the morning. My elder brother Rohan had afternoon school.

On that day the water supply had stopped. Rohan had his breakfast and kept his dish in the wash basin. He started the tap and said Oh no! There is no water!

Then my Kaki went to drop Rohan at school and pick me up. Nobody was in the home. t half past twelve Kaki and I came home. We were shocked at the sight! The house had

become a big swimming pool! Rohan had kept the tap open. On the basin there was a plate. So when water supply started the water could not get drained and overflowed from the wash basin.

Mahamuni sir was passing by. He laughed and said to me, Now take a boat and play in the water! fter that we took all water out from the home.

But kaki was angry. You can imagine what must have happened to Rohan when he came home!

Gauri Ghanwat, 7th

Santa's Gift

I was in Junior K.G. It was the month of December. When my brother and I woke up on the Christmas morning we found biscuits packets near our bed. We were so excited!

I asked my father, Who gave this gift? Father said, Santa Clause gave you this gift! I asked, How did he come inside? Father said, That is the magic! I believed that. I was so happy! Then I ate the biscuits and told everyone about it.

In 4th or 5th standard I realized that my father had kept those biscuits packets, and not the Santa Clause.

Sanchita Gandhi

My Friend

When my friend is there, my life becomes better,
When my friend is there I can solve any matter.
My problems and secrets I share with my friend,
When my friend is not with me, I feel afraid.
My friend is very good,
Talking with her changes my mood.
Without my friend I can't live,
To my friend good wishes I give.
When my friend is there my life becomes perfect,
That's why I always give her respect.

Arya Doshi, 7th

My Small Brinjal Plant

Long long ago we had a small brinjal plant in our garden. I loved that plant very much because it was very pretty and small. Our brinjal plant gave us 8 to 10 beautiful and small violet brinjals every fortnight. I gave water to it and counted the flowers. The flowers were very nice and faint violet in colour. My family also loved the plant.

One day I was giving water to the plant when suddenly I saw a big black snake sitting near it. I was very scared ! What could I do ? I ran away and told about it to Mother and Father. They called the snake catcher. The snake catcher caught the snake.

Then Father went to the garden and uprooted my small brinjal plant because the snake hole was near the plant. I didn't feel like talking to my father. I was very sad. I cried a lot because the plant was very dear to me.

Shraddha Pawar

My Emotional World

When I am talking with my friends in a group, many times they notice that I am not present there mentally. Then where am I? They tell me that I am always engrossed in my own emotional world. If that's true then what is my emotional world?

It's a world where I can do anything. Every situation in this world is in my own control. Here nothing is impossible. That's why I like being in it. One important factor of my world is that here I am never stressed. I can easily talk with the people with whom I am uncomfortable in real life. There is absence of peer pressure as well. How did I discover this wonderful world?

There was one time when I was extremely talkative. People used to say,

Now enough, Sanu! Coincidentally my uncle introduced me to the idea of self analyzing. I started to think about it deeply and then I entered my emotional world. Here I can imagine situations. For example, when I want to tell something to my friend I tell her that in my emotional world. Here I think about her response. If I feel that it is not a good idea to tell her that in real life, then I can avoid it.

I don't think there is anything wrong in being engrossed in your own emotional world. Being in this world means thinking about something very deeply, without caring about the surroundings. I have become a calmer person now.

Sanika Pawar, 10th

Terrific Dream

In the year 2518 there was a genius boy named John. He wanted to be a scientist. His aim was to make dinosaurs.

When he became 18 years old he started his scientific career. But when he mentioned about making a dinosaur his fellows refused to help him. They told him how harmful the experiment would be. But John was very stubborn. He started his research and got a live cell of a dinosaur. He was happy as well as surprised. He checked it again and again! Yes the cell was really live! John's joy knew no bounds!

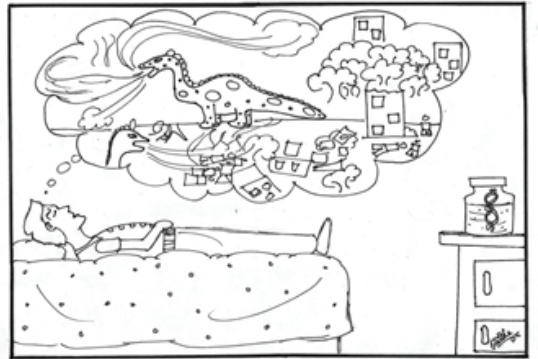
On that night before sleeping his thoughts were, after this experiment people will admire me! Foreign countries will give me invitations for research in their countries. I will be famous. Then prime Minister will give me Nobel Prize. Then I will be invited by other planets too. Oh! How nice my life will be! With these thoughts he fell asleep.

In his dream there were dinosaurs! They were in the sky! Dinosaurs here, dinosaurs there, dinosaurs everywhere! When they landed on the earth and saw millions of people, they got predatory! They started to kill and eat people. The people were yelling, shouting, running

here and there! Cars started to pace on the streets and collide with each other. The dinosaurs were trampling the cars and burning people by throwing fire from their mouths. They were jumping on the streets making pits and cracks in the road. They were dancing and roaring. Many people died and many buildings collapsed. Finally when the dinosaurs stopped their havoc nothing was left. Whole earth was devastated!

No, it's impossible, cried John as he got up. He saw here and there. It was in its place. Thank God! This means dinosaurs did not do anything! It was all in my dream. Then he cancelled his experiment on dinosaurs! He went to his laboratory and watched the cell again. Then he preserved the cell and didn't make any dinosaur from it!

Rupal Patole, 9th

Memorable Small Bicycle Trip to Zirapwadi

“Shh! Madhura Tai is coming! Madhura Tai is coming!” All noises became quiet! The market came to a halt.

“It is a bad news for you...” She said. We all looked puzzled, jumbled, worrisome.

“The Vinchurni trip is...”

“No! No! Never!!!” We cried.

“I know your feelings! But unfortunately the trip is canceled.”

Then ‘why’ ‘what’, ‘who’, ‘when’, and many other ‘wh’ type questions were asked. The noise became louder and louder! “Can we go to Zirapwadi?” somebody cried to tease Shivjeet! There was a tsunami of laughter! But Madhura Tai said “Yes! Why not? It’s a good Idea!” and this is how our trip to Zirapwadi was decided!

On Saturday at 12 noon we started on our bicycles. We were enjoying the bicycle ride in cloudy weather. After some time Diya became tired. Her stomach started to ache. She stopped in the way. In 10 minutes her mother came on a two wheeler. We were sad that she was going back but she decided to come! Her mother dropped her in Zirapwadi.

When we reached there we got down from our bicycles like we had won a great victory! I was surprised to see beautiful, small houses, green nature and lovely animals. There was no studying, no teachers! Only the nature was our teacher! It embraced us.

Shivjeet’s house was very beautiful. His parents were very nice. There were two female dogs Kera and Pinky. Pinky looked like a mouse or a bat. I saw

garlics put on the roof for drying for the first time!

We ate our lunch and went to see the temple. We also saw a deep well. It was 6-7 parus (men) deep. I learned that it was an old unit to measure the depth. I imagined 6-7 men standing on the top of each other and laughed.

The best part was swinging on the aerial roots of the banyan tree. I will be a memorable moment of my life.

Then we went to see a go-shala or the shelter for cows. There were a lot of cows there! The manager gave us information about indigenous cows. We were tired and bored. When we were returning to Shivjeet’s house beautiful small raindrops started falling down.

The evening snack was yummy, delicious steamed sweetcorn! We play a lot, sang songs. We enjoyed the whole day. We missed Anushka.

I was really surprised to see the village, its customs, the colours, pets, and very friendly and helpful people. What a memorable trip it was!

Shreeya Patil, 8th

